

{nastavak iz prethodnog broja}

Deda Pera nije propustio ni da napiše koju reč o svom detinjstvu koje je, s obzirom na loše materijalno stanje porodice i ratne nevolje, bilo daleko od bezbrižnog. Na početku 20. veka siromašna deca su morala od malih nogu da zarađuju. Tako su doprinosili skromnom kućnom budžetu i navikavali se na težak rad koji ih je čekao i u budućnosti. Najnepovoljniji položaj su imali bezzemljaši i nadničari koji su zavisili od bogatih veleposednika, često surovih izrabljivača. Odrastanje mnoge dece je tada bilo ispunjeno besparicom i mukotrpnim poslovima. Na tu temu, autor pripovesti na sebi svojstven način kaže sledeće: "Mauric (Perin otac prim. aut.), je bio puki siromah. Čuvao je seoske svinje. Moj brat, Pajo, mu bio bojtari od 1910. pa do 1914. kad nam tata otišao u Prvi svetski rat. I ja sam bio bojtari od 1912. do 1915. Ja sam svako jutro ister'o svinje, pa bio kod svinja do pola osam, pa onda u školu do deset. Iz škole opet kod svinja da ljučimo dojkine i da ih teramo kod prasica. Posle jednog sata ih vraćamo u čopor, u dva sata ih trebam napustiti, pa u školu do četiri. Tako tri godine. Kad nam je otac otišao u rat, ja i Pajo smo očuvali svinje od 1914. pa do 1915. godine 6. maja. Onda nam gazde oduzele svinje jer smo bili deca, pa smo morali ići kod gazda u službu da bi mami i Mati (bratu prim. aut.) zaradili za život".

O poslednjim sećanjima na svoga oca, deda Pera piše: "Sećam se dana 26. jula. Bila je nedelja, dan Svete Ane. Prišao mi tata krevetu i kaže: "Ajde, Pero, digni se da sa Pajom isterate svinje od Colera, a ja ću od Ceja, pa kad se na utrinu sastanemo, svinje se spoje i napasu, pa poležu. Ja ću doći u selo da skupim malo novaca da kupim šta treba mami za ručak, pa ću ja ići na zapovest da čujem šta ima novog u selu." Tako je to sve teklo po njegovom izlaganju. Kad su svinje polegale, otac je otišao u selo. Svinje dok su ležale bilo je dobro, ali kad su krenule, pa jedne uz Nadel, druge utrinom do sela, ja i Pajo nismo mogli ih skupiti. Pobijemo se i ja utečem, pa pravo kod tate na zapovest. Tata kad me je video prišao je k meni i upita me otkud ti ovde. Ja mu počeo da pričam, a on kaže: "Idi ti lepo kod svinja, a ja kad ručam doći ću da vas smenim, pa ćete vi ići da se sigrate sa decom". Dok je meni tepao i titulirao, dojuri na konju jedan oficir i upita ljude je li tu beležnik. Kad se beležnik pojavio, on mu saopšti rat. Prvi poziv odmah da se javi, drugi sutra, a treći u utorak. Tata mene za ruku odvede kući. Mati mu spremila nešto da ponese, sve nas izljubio, onda sam ga video i više nikad".

Prema navodima njegovog sina, Pere, s Mauricom Lapićem se u ratu desilo sledeće: "Mauric je u rat otišao 1914. godine 26. jula. Ratovao je tri godine i 21 dan. Poginuo je 17. avgusta 1917. godine na Ruskom frontu, u Rumuniji kod Rešice. Sa njime je bio čika Laza Lemajić zvani Riđa. On je nas izvestio o pogibiji našeg dragog oca, koji je poginuo od strane neprijatelja u svojoj 39-toj godini".

(nastaviće se)